keeles ja kõiki koolijuhatajaid ühes õppejõududega hakati sundima riigipühadel veneõigeusu jumalateenistusest osa võtma, eelistas K. eraellu tagasi pöördumist. Oma viimased eluaastad veetis K. peamiselt Raikülas ja suri seal 8. V 1891.

H. Baron Toll, Landrat A. Graf K. (1888); E. Russow, A. Graf K. (B. M. XXXIX, 1892); H. v. Taube v. d. Issen, Graf A. K., I—II (1902); H. Oncken, Ein Freund Bismarcks : Graf A. K. (Histor.-politische Aufsätze u. Reden, 2. Bd., 1914, lk. 93 jj.); A. v. Gernet, Geschichte u. System d. bäuerlichen Agrarrechts in Estland (1901), lk. 262 jj.; Е. Пѣтуховъ, Императ. Юрьевскій, бывш. Дерптскій, университетъ въ послѣдній періодъ своего столѣтняго существованія (1865—1902) (1906). *P. T.*

KIEVEL-KYVEL, vt. **JOHANNES IV.**

KIIRATS, vt. **MÕTSLANE.**

KINGISSEPP, Viktor, enamline politikategelane, sünd. 12. III 1888 Marientalis Kuresaare lähedal, kust ta isa varssi Kuresaare nahavabriku masinistiks siirdus, sai keskhariduse Kuresaare gümnaasiumis ja astus a. 1906 Peterburi ülikooli. Juba keskkoolis sotsialismi ideedega tutvunud, andus K. Peterburis otsekohe põrandaalusele liikumisele ja töötas järgnevail aa. Peterburis ning Tallinnas agitaatorina. Kui Tallinnas töölisliikumine ajutiselt soiku jäi 1908. a. alul ettevõetud massiliste vangistamiste tagajärjel, asus K. 1908. a. Moskva ja järgm. a. vanemate juurde Kuresaare, kuhu ta jäi 1910. a. sügiseni, mil ta uuesti astus Peterburi ülikooli, esiti ajal.-keeleteaduskonda, järgmisel a. õigusteaduskonda. Peterburis sattus K. jälle parteitööle ja oli Narvas ilmuva töölislehe »Kiire« agaraks toetajaks, asudes kindlasti enamlisel seisukohal. Peterburi Eesti Üliõpilaste Seltsis ja mujal esines K. neil ajul sarkastilise ja teravameelse vaidlejana ja püüdis kõigis asjus kindlat enamlist joont läbi viia. 1914. a. saadeti K. Peterburist välja, esiti Tveeri ja 1915. a. kevadel Kaasani politsei valve alla. 1916. a. alul sai ta loa Peterburi tulla riigieksamiteks, mis ta selle a. kevadel peale ühe õiendas. 1916. a. suvel läks K. Taga-Kaukaasia väeliinile Linnade Liidu sanitaar-osakonna teenistusse. 1917. a. revolutsiooni lahtipuhkemise järel tuli ta sealt tagasi, et anduda parteitegevusele, teotses 1917. a. suvel Narvas ja 1917. a. sügisest peale esijoones Tallinnas. Eesti enamlaste parima kõnemehena ja osava organisaatorina mängis K. oktoobrirevolutsiooni järel meie enamlises liikumises väljapaistvat osa, oli Eesti töörahva nõukogude täidesaatva komitee liikmeks ja korraldas selles ametis ülemaalist proletaarlist punakaarti. Okupatsioonivägede eest lahkus K. 1918. a. Peterburi ja siirdus sealt Moskva, kus ta 4-dal ülevenemaalisel nõukogude kongressil valiti Vene kesktäidesaatva komitee liikmeks. 1918. a. suvel määrati K. Saksa saadiku krahv Mirbachi tapmise uurimiseks ellukutsutud erakorralise komitee liikmeks. Samal ajal teotses ta uurijana ülevenemaalise kontrrevolutsiooni vastu võitlemise komitee (В. Ч. К.) presiidiumi juures. Juba 1918. a. suvel ilmunud brošüüris »Kellele iseseisvus, kellele ike« oli K. Eesti töölisklassi võitluse hüüdsõnana üles seadnud Eesti nõukogude vabariigi. Selle sihi teostamiseks alustas K. nov. 1918 Eestimaa Kommunistl. Partei kutsel Tallinnasse jõudes ja seal põranda alla asudes energilist tegevust. Tema vaimlisel juhatusel algasid uuesti oma tegevust Tallinna tööliste saadikute nõukogu ja Eestimaa kommunistliku partei Tallinna komitee, hakkas ilmuma E. K. P. keskkomitee häälekandja »Kommunist« jne. Et sõjapidamist takistada, õhutati töölisi vabrikuis ja sõjavarustuse töökodades streigile, laotati enamlisi lendlehti laiali ja tehti avalikke mässukatseid (neist tähtsaim Saaremaal 1919. a. alul). Ka kutsusid kommunistid rahvast üles Asutava Kogu valimisi boikoteerima ja avaldasid nende puhul »ristilöödud töörahva nimekirja«. 1919. a. aprillis tegi K. Eesti Sotsiaaldemokraatliku Tööliste Partei liikmele A. Oinas'ele (vt.) ettepaneku temale võimaluse muretseda Venemaale siirdumiseks, kus ta Eesti-Vene sõja lõpetamist katsuks mõjutada. Kui Oinas asjasse skeptiliselt suhtus, katkesid läbirääkimised; kuid paar kuud hiljem teatas K. lendlehes »Kommunist« oma läbikäimisest Oinas'ega, mille tõttu viimane sunnitud oli siseministri kohalt lahkuma. Hoolimata oma energilisest õõnestamistööst ei suutnud K. takistada Eesti Vabariigi loomist. Kuid ka Tartu rahu järel jäi K. kindlaks kord omaksvõetud joone juurde ja jätkas endises suunas kindla korralduskava alusel oma tegevust, õhutades riigivaenulikku meeleolu ja püüdes streikide kaudu süvendada tulunduslikku kitsikust. Oma töös käis K. III internatsionaali juhtnööride järgi, mille alusele Eesti kommunistlik partei 1920. a. sügisel oli asunud. III internatsionaalilt sai K. ka oma tegevuseks tarvilised rahalised vahendid. Et võimalust hankida legaalseks teotsemiseks, kisti K. poolt väljatöötatud kava järgi ametiühingud kommunistlikku sõiduvette ja viidi nende nimekirjade abil esimesse riigikokku mõned kommunistid, kelle tegevust K. agarasti juhtis täpsate juhtnööride kaudu. Määratu tööjõud ja suured organisatoorilised võimed kindlustasid K.-le mitme a. kestel otse mingi põran-